

Särtryck ur

CJP NYHETSMBREV

Nr 49:5 Juni 2010

BARNDOM, BILDER OCH GUDAR

”SJUKT, SJUKT, SINNESSJUKT”

av Lillemor Ohlsson

Ofta värms vi av de bilder, berättelser och reflektioner som vi får från våra läsare, även om den verklighet som återges många gånger kan vara kall och snål. Mestadels speglar dessa brev en oerhört privat situation och är inte skrivna för att publiceras men oavsett detta är de mycket välkomna eftersom de ger oss en känsla av att det vi sysslar med kan vara meningsfullt även för andra. Med författarens samtycke gör vi i det här fallet ett undantag och låter Lillemor Ohlssons härligt vitala reminiscenser berika även er.

Redaktionen

*Men hur än därute livets öden välva,
är därinom porten dikten glad och ung.
Drottningen därinne, det är sångens
älva.*

*Mytos, skaldegossen, är därinne kung.
Fursten i vårt släktes barndomsålders
värld
har i barnens rike än en tron och härd.*

(Viktor Rydbergs ”Barndomspoesin”)

”Pekoral, pekoral!” skrek den unge litteraturläraren i början på sjuttioalet och tog snart sagt Viktor Rydberg mellan tummen och pek-fingret och förpassade myten till papperskorgen tillsammans med William Blake, ”mad Blake”, samt Percy Shelley, Wordsworth och Coleridge, och i samma andetag spolade han även Atterbom ”som bara ägnade sig åt att motarbeta klasskampen.”

”Tyvärr sitter det en massa reaktionära gubbar i skolöverstyrelsen som anser att vi fortfarande ska undervisa i dessa alster... Strindberg åttstadkom ingenting vettigt efter Infernokrisen,” gick han på. ”Så hans produktion efter I Havsbandet behöver ni inte heller befatta er med.”

Allt som luktade dröm, saga, mytologi avfärdade han som ”sjukt, sjukt, sinnessjukt,” och jag gläufste mot som en liten terrier där jag satt och blev utfnissad av gruppen och tvingades sluta för att rädda litteraturbetyget och studiemedlen. Jag läste sedan in kursen på egen hand och tentade som privatist.

”Sjukt, sjukt, sinnessjukt!” Orden ekar fortfarande inom mig när jag nu på gamla dar rotar

fram min barndoms drömmar och framförallt då mardrömmar ur mitt undermedvetna.

Nere i biblioteksarkiven förvaras de fortfarande, sagans och mytologins gestalter och numera kan jag få tag på dem över nätet. Emedan jag är sextiosex år + anser jag mig numera vara i min fulla rätt att bli barn på nytt och att vara lite ”gaggig”.

”Tänk inte på det som varit! Varför gå och älta?” säger min kloka syster som är fyra år yngre och långa tider gått i samtalsterapi och därför blivit en mästare i förträngning och minnesförvanskning, och samma sak säger även min granne, den åttio år före detta revisorn som har badrumsskåpet till brädden fyllt med

”Man vänder inte ostraffat ryggen till åt de väldiga urbilder som sedan människoslåktets barndom på gott och på ont styrt våra tankar, drömmar och handlingar ...”

antidepressiva, sömntabletter och annat ”nyttigt namnam.” Precis som ytterligare 600 000 svenskar!

Men eftersom jag inte är riktigt klok så följer jag inte dessa förnuftiga råd och eftersom jag aldrig lyckats få någon samtalsterapi så skriver jag istället min självbiografi för att den vägen lyckas förstå det som kostar en förmögenhet att få hjälp till att förstå. Det är en ”never-ending-story” som i alla fall ingen någonsin kommer att läsa så på den punkten kan släkten sova lugnt.

Jag var mycket störd som barn, så störd att jag ansågs efterbliven och placerades i hjälpklass, en skam utan like i början av fyrtioalet. Jag fick dock snabbt återvända till min ”riktiga klass” och gå bland de ”riktiga barnen” igen.

Jag flydde in i sagolandet, glufsade i mig SAGA-bibliotekets antologier och på skolgården gick jag under öknamn som ”Sagomoster” och ”Pomperipossa” och det hade inte med Astrid Lindgren att göra, och jag drömde mardrömmar som till och med skrämde de vuxna.

Mina föräldrar sa ifrån på skarpen till biblioteket att de fick inte låna ut några böcker till mig, och när jag då trotsade förbudet och gick dit och satte mig, jag satte mig uppe på vuxenbiblioteket där jag fick vara ifred för elaka kamrater, så tog skolläkaren ett allvarligt samtal med bibliotekarien och sedan fick jag starka sömntabletter som körde mardrömmarna på porten.

Sedan i flickskolan uppmuntrade min teckningslärarinna mig att måla av mig och nu välldde sagolandet och drömmarna ut över målarblocket och jag fick stora A i teckning.

I mitten på sextioalet höll det på att gå ordentligt galet. En läkare, han var min chef, råkade få se några av dessa alster. Jag fick sparken efter endast fjorton dar. Dessutom försökte han få mig inlagd på psykiatriska kliniken för medicinering och elchocker. ”Era målningar tyder på en begynnande schizofreni.”

Jag lyckades dock snabbt få nytt jobb, det var efterfrågan på rutinerade all-round kontorister då på sextioalet, och hinna undan innan han lyckades få mig inlagd, och sedan fick han annat att tänka på. Han reste till Paris och söp ner sig samt prövade även LSD och lär själv ha blivit hemfraktad i tvångströja. ”Hade nä-

CJP NYHETSMBREV

ISSN 1652-2125

Utges av CJP Centrum för Jungiansk Psykologi AB två ggr/år (juni och december). Ansv. utgivare: Gunlög Raihle.

gon annan än lilla fröken Ohlsson målat detta så hade jag talat om en mycket stor begåvning," var hans avskedsord, "men som sagt, i det här fallet rör det sig förmodligen endast om ett patologiskt överutvecklat färgsinne."

Rätt social bakgrund samt plånboken avgör alltså vem som skall anses begåvad.

"Själsliv är alldeles för dyrbart för att arbetarklassen ska ha rättighet att hålla sig med sådant," sa en gång författaren Bernard Shaw och jag undrar om inte citatet håller än.

När jag mer än trettio år senare återupptog mitt måleri höll jag mig noga till realistiskt återgivna landskap, området jag bor i är mycket naturskönt, samt aktade mig väldigt noga för att "smeta mina psykopyor på väggarna."

Mer än en femtedel av svenska folket är i behov av kvalificerad psykiatrisk vård. Under den tid miljonbelopp satsats på utredningar om Estoniakatastrofens orsaker, en tragedi då mer än 800 människor dog, har 16.000 människor begått självmord, alltså dubbla antalet per år än de som omkom i Estoniakatastrofen. Varför satsas inga pengar på utredningar om orsakerna där?

"Det är bara själen, Jonsson, den medicinerar vi bort."

Sverige är världsbäst på sekularisering. Och de som fortfarande väljer prästyrket kan nästan inte längre kallas själasörjare. Och med sekulariseringen följer även avmytologiseringen. Maj-Gull Axelsson skildrar i sin underba-

ra bok "Slumpvandring," hur huvudpersonen Augusta, "hon som förvarade alla sagorna i sitt hår", på sin barfotavandring från landsbygden och in i det moderna industrisamhället ser hur sagornas och myternas alla gestalter ligger döende längs vägkanten.

Hur många bryr sig om att minns sina drömmar när de vaknar? Och de som bryr sig aktar sig noga för att babbla om det. Numera konsumerar vi istället drömmar på omvägar, via TV-skärmen. Det är faktiskt tillåtet eftersom "drömfabrikerna" tjänar miljardbelopp på våra behov av drömsurrogat, dessa andningshål för våra förträngda och tabubelagda själsliv.

Man vänder inte ostraffat ryggen till åt de väldiga urbilder som sedan människosläktets barndom på gott och på ont styrt våra tankar drömmar och handlingar, kanske till och med människans utveckling från "Homo erectus" till "Homo religiosus".

De lärde anser att det är vi som skapat dessa "fantasiväsen" och att de endast är produkter av biokemiska processer i pannloberna. Tänk om det istället är de som skapat oss!

Till sist! Är jag ensam om att brottas med dessa funderingar och outtalade tabun?

Än spelar min lind, än sjunger min näktergal!

Tyck gärna att jag är knasig. Vid min ålder anser jag dock att jag har rättighet att vara det fram till demensen.

Lillemor Ohlsson

Vi välkomnar fler bidrag från våra läsare.

Skicka din text till artikel@cjp.se

Vi kan naturligtvis inte garantera att den kommer att publiceras i CJP Nyhetsbrev och vi måste också förbehålla oss rätten att redigera eller förkorta den insända texten.

Texten kan publiceras under pseudonym om man så önskar, men anonyma bidrag införes ej.

Centrum för Jungiansk Psykologi AB

Edvin Adolphsons väg 4 SE-16940 Solna Tel 08-830 700